Sfarmă-piatră

Redacția și Administrația Bucureștii I. Str. Domniță Anastasia, 16 ■ Telefon 3.74.07

ION INCULEȚ

PRAG DE ERĂ NOUĂ

Toate guvernele României au venit în numele democrației, ce ne-a ruinat. Guvernul actual e întâiul care vine în numele naționalismului. După convingerea noastră, un asemenea guvern trebuia să vină în mod revoluționar ca să aibă mâinile cu desăvârșire libere. Una sânt însă părerile noastre de simpli particulari și alta sânt, poate, necesitățile de stat ale momentului. A fost fără îndoială un gând înțelept acela care a socotit că, în stadiul de față, mișcările noastre naționaliste nu sânt suficient de coapte și de pregătite pentru marile transformări.

E, de altfel, un mod de a vorbi; pentrucă forțele revoluționare se impun dela sine, iar aprecierile asupra lor vin abia ulterior triumfului revoluționar.

In stadiul de față, naționalismul a fost apreciat ca necesar, iar guvernul actual reprezintă întâia etapă de realizare .Cu ochii în absolut, să fim bucuroși de acest început oricât de relativ. Cine viseză absolutul ignorând condițiile de înfăptuire, va avea inevitabili desamăgiri profunde. Dar cine ia în considerare aceste condiții, se va bucura sincer de acest început.

Guvernul nou deschide o cale pe care oricine ar veni pe urmă nu va mai putea da înapoi. Când în numele statului s'a recunoscut necesitatea deslegării unei probleme cum e cea evreiască, nu mai e cu putință ca politica viitoare a României să conteste existența acestei probleme, s'o ocolească ori să se joace de-a rezolvirea, cum a făcut-o până ieri saltimbancul Gută Tătărăscu.

S'a deschis, prin urmare, o eră nouă și nimeni n'o va mai putea închide, chiar dacă guvernul actual nu va fi lăsat în urma lui decât începutul.

Această eră nouă e confirmată de însuș cuvântul Maiestății Sale Regelui.

Declarațiile explicative făcute ziarului englez „Daily Herald" pun în chip magistral problema principală a naționalismului român în raporturile ei interne și în cele externe.

„Suveranul român a declarat că PROBLEMA EVREIASCA REPREZINTA CEA MAI IMPORTANTA PROBLEMA DIN ROMANIA. Nu se poate nega că în România există o puternică mișcare antisemită. De altfel, aceasta e o prob'emă veche în istoria României. Măsurile ce urmează să se ia în această chestiune se referă la revizuirea evreilor, cari au venit în țară după războiu și au obținut cetățenia română. Ceeace s'a întâmplat a avut caracterul unei invaziuni de evrei galițieni și ruși, cari s'au introdus în țară în mod ilegal. Numărul lor a fost exagerat. Unii afirmă că numărul acestora este de 800.000. Sânt însă maximum 250.000. Ei au inundat satele și nu sunt elemente bune și de ordine".

S'a schimbat ceva în politica țării? Evident că da și încă enorm de mult. Ca să ne dăm seama mai limpede, trebuie să ne aducem aminte că niciodată dela războiu încoace niciun prim ministru, nici un ministru și nici un demnitar al statului n'a vorbit astfel. Nu există partid democratic și n'a existat regim similar care să fi recunoscut măcar umbra unei probleme evreești în România. Dimpotrivă, eu aud și-acuma cum imi urlă în urechi răcnetele de indignare și de protest și pumnii zdrobiți în banca ministerială d'n parlament ai lui Virgil Madgearu când vreun deputat naționalist îndrăznea să afirme că ar fi stăpânind în țară peste un milion dacă nu chiar două de tătari. Eu aud și-acuma, cum le auzeam dela Jilava, sughițurile lui Victor Iamandi de pe aceeași bancă, sughituri de amor desinteresat și foarte umanitar pentru perciunii galițieni. Eu aud și-acuma scrâșnetul tânăr al miilor de martiri închiși și schingiuiți pentru crima de-a fi afirmat existența unei probleme evreești în România. Eu văd încă morminteie celor răpuși din generozitatea democraților de a fraterniza nesinchisiți cu pungile evreilor.

Perspectiva politicei românești s'a schimbat enorm.

Azi „problema evreească e cea mai importantă problemă din România".

Iar vorbele acestea nu sânt ale vreunui om politic, ci însăși cuvintele auguste ale Suveranului. Ele cad întâia oară nu dela înnălțimea vreunui fotoliu ministerial, ci din Maiestatea Tronului. Vol, legiuni de tineri, cari ați sângerat în hățișurile interminabilelor prigoane, fiți mândri. Inima voastră e confirmată din vârful statului. Nu există durere, nici chiar a celor din morminte, să nu se simtă satisfăcută în această recunoaștere impusă de sus lumii politice.

De-acum încolo niciun vândut, și niciun aspirant la vindere nu va mai avea ticălosul curaj să nege existența problemei evreești în România, ori să-i atenueze gravitatea.

E întâiul mare triumf al cauzei naționaliste.

Maiestatea Sa Regele ni l-a dat.

De-acum încolo, dimpotrivă, democrații, niuiți pentru moment, se vor transforma integral în papagali ai noilor devize și în cameleoni ai noului anotimp. De-acum încolo, Virgil Madgearu se va descoperi antisemit până în fântâna ancestrală a Erzerumului, doctorul Lupu îi va primi pe A. C. Cuza la țară ca Nenea Dere; iar Gută Tătărăscu va căuta peste morminte, foarte fratern, brațul lui Corneliu Codreanu. Nimeni nu va mai putea da înnapoi. Pentru toate guvernele ce vor veni, problema evreească va fi o sarcină de deslegat tot așa de inevitabilă ca facerea budgetului anual, sperând că ea se va mișlui tot așa de repede ca el fără să se perpetuieze la fel.

Cuvântul Maiestății Sale a deschis eră nouă.

Evident, înnalta înțelepciune a Suveranului vede lucrurile din altă perspectivă decât noi cei de jos și fără răspundere. Soluția integrală a problemei ar cere, între altele, două condiții neapărate: una de ordin intern, adică forța organizată care s'o execute; alta de ordin extern, adică asentimentul unanim al marilor puteri.

Nu e încă nici una, nici alta în momentul de față.

Înlăuntru nu e încă brațul tare și nu sânt, organizațiile pregătite să umple golul. In afară, ne găsim în fața unei Europe politice tranșitorii, care n'a ajuns încă la un acord unanim cum va trebui să ajungă în problema evreească. Iar presiunile asupra noastră au și început.

Cu o demnitate națională, care se bolțește ca un cer nou peste slugărnicia de până ieri a politicianilor noștri față de străinătate, Suveranul s'a rostit în acelaș interview:

„Rolul Regelui este să aprecieze care e adevărata voință a opiniei publice. Nu se poate nega că există în România un curent cu tendințe naționaliste. Din această cauză Suveranul a fost mai mult în acord cu sentimentele opiniei publice dacă a adus la putere un partid cu caracter naționalist. ALEGEREA GUVERNULUI NU A DEPINS DE CEEACE SE VA SPUNE IN STRAINATATE, CI DE NECESITATILE NAȚIONALE".

Nu ne putem sinucide ca Români de dragul sau de frica străinătății. Aceea a fost atitudinea blestemată a regimului democratic, care ne-a condus nu după interesele românismului, ci după dictatele iudaismului internațional. Până azi, România nu s'a condus; ea a fost condusă. Cârma a fost de formă în mâna conducătorilor de tramvai, dar curentul electric care îl mișcă venea de departe, din uzina ocultei internaționale. Cum se explică faptul că în douăzeci de ani avem sute de mii de evrei venetici, făcuți cetățeni prin fraudă? Cine a operat aceste fraude decât autoritățile democratice ale României în complicitate cu puterile financiare ale iudei și cu societățile internaționale de colonizare a evreilor? De peste hotare s'a dictat; politicianul român a executat. Două partide poartă îndeosebi vina acestei criminale colonizări a pământului strămoșesc: cel liberal și cel național-țărănesc. Aduceți-vă aminte de afacerea monstruoasă a pașapoartelor din anul 1924. Mii de țărani basarabeni au fost momiți atunci să-și vândă totul, au fost îmbarcați în vapoare și expediați ca vitele în Brazilia, care le era descrisă ca un raiu terestru. In locurile lor, în casele lor, se instalau imediat evreii venetici împământeniți de societățile iudaice de colonizare cu sucursale în Chișinău! Operatorul acestei crime imense a fost jidanul sârbesc Richard Franasovici, pe atunci subsecretar de stat la Interne. Descoperit cum pustia țara de români și o popula cu evrei, a declarat atunci că nu el, ci nevastă-sa ar fi săvârșit crima!

Care a fost sanețiunea regimurilor democratice? Richard Franasovici e aproape permanent ministru al României, iar noi, cari l-am demascat atunci în ziarul Cuvântul, am intrat mai târziu la pușcărie pentrucă am apărat cauza românismului. N-meni nu s'a interesat mai deaproape și n'a presat mai puternic ca să fim condamnați decât acest Richard Franasovici, cetățean român din anul 1911! Iar acum, în ultima guvernare, aduceți-vă aminte că trinitatea sinistră Inculeț, Tătărăscu, Franasovici, acordase din nou, printr'un jurnal al consiliului de miniștri, dreptul societăților de colonizare evreești de a se reîmstala la Chișinău și de a-și continua opera de iudaizare. A fost nevoie de un vehement protest naționalist ca să se anuleze jurnalul, dar colonizarea a continuat, pe nebăgate de seamă.

Iată cum a lucrat democrația! Câți cetățeni a strecurat prin fraudă? Unii zic: 800.000; primul ministru a precizat: 500.000;

Cifrele acestea atât de distanțate arată haiul în care se găsește statistica României, falsificată și ea mereu pentru a ascunde iudaizarea!

Guvernul cel nou, venit ca o primă etapă a naționalismului evoluat.v — fiindcă așa sunt imprejurările — are datoria să rezolve această problemă afirmată și limitată dela înălțimea Tronului. El are în această privință mâinile libere: „Alegerea guvernului nu a depins de ceeace se va spune în străinătate, ci de necesitățile naționale".

Adică de necesitățile naționale în limita posibilităților actuale de realizare.

Dar toate aceste elemente și directive ale demnității și ale voinței românești, însemnează o ruptură cu politica democratică de până ieri și deschiderea bruscă a erei noi. Nicio întoarcere nu mai e cu putință.

Dacă A. C. Cuza a formulat în absolut postulatul naționalist: „eliminarea tuturor jidanilor", guvernul Goga e dator și e obligat prin misiunea ce i s'a dat să realizeze începutul.

Să nu zicem 800.000; să nu zicem nici 500.000; să ne mulțumim pentru el cu 250.000.

Pentru a urni problema din loc, 250.000 de frauduloși scoși din cetățenia patriei ar fi, oricum, o operă considerabilă.

Căci vorba neamțului, care știe ce însemnează acest lucru: Totul începutul e greu!

Restul rămâne în sarcina armașilor.

Nichifor Crainic

ION INCULEȚ

Ticăloasa guvernare a lui Guță Cătărescu (expresia e a d-lui Iorga) prelungită până deunăzi cu consimțământul nostru laș, a înscris una dintre cele mai rușinoase pagini în istoria politică a României. Bilanțul ei după acești patru ani de ocupație gutiană în care țara, legată cobză de bandiți ajunși miniștri, a zăcut cu călușul cenzurei în gură și cu genunchiul lui Ion Inculeț în piept, e unul de minciuni sfruntate, de prigoane, de schingiuri, de imoralități și de abuzuri de tot felul.

Instalată în condițiuni anormale după moartea înconjurată de mister de pe peronul gării Sinaia, guvernarea aceasta a stat tot timpul sub teroarea degetului acuzator al lui I. G. Duca și a umbrei lui Sterie Ciumetti, care, de atunci, din seara aceea de Decembrie 1933, s'a ridicat în fiecare noapte din apele lacului Fundeni și a participat la toate consiliile ministrilor liberali, umblând printre asasini ca un strigoi macbethian.

Am din acești patru ani guițați câteva amintiri personale: cenzura, cu tot cortegiul ei de analfabeți și de afaceriști, cu damele ei întinse pe canapele, cu escrocii care erau acolo, cu ordinele lui Irmandi care aranjase condamnarea acuzaților din procesul Gărzii de Fier; unele scene de familie, aventurile galante ale unora care jucau pocher în budoarul unei soții de ministru, șefii de cabinet ai primului ministru care s'au dus la inaugurarea monumentului Ecaterinei Teodoroiu beți turtă, consiliile de miniștri din biroul lui Franasovici, la care participa întotdeauna Kalman Blumenfeld dela „Adevărul" și destule altele pe care spor să le scriu într'o carte ce va fi intitulată probabil „Șobolanii".

Simbolul guvernării șobolanilor este Ion Inculeț. Șiret și cinic, banditul acesta crescut la școala sinistrei organizații de teroare și spionaj „Okhrana" din vremea țarilor, a fost personajul cel mai important al cabinetului Cătărescu.

Scos din anonimat de francmasonerie (am chiar numele lui pe un document masonic) înainte de a fi nimistru, Inculeț n'a fost nimic.

Intr'o broșură intitulată „S. S. S. R. (Despre Uniunea Sovietică") ne mărturisește că a luat parte activă la revoluția bolșevică din 1917 ca membru al Sovietului din Petrograd. După aceea, când lucrurile s'au schimbat, a apărut nechemat de nimeni în Sfatul Țării dela Chișinău ca să se opună Unirii. Mai târziu îl găsim basarabean profesionist, în diverse parlamente și guvernări liberale. Fiu de învățător modest, Ion Inculeț n'a moștenit avere. Astăzi însă el are vile și blocuri și moșii.

Mujicul de sub țar și proletarul revoluționar de acum 20 de ani, după ce a trecut pe la fondurile secrete, a devenit astfel latifundiar peste noapte și sboară pe șoselele desfundate ale Basarabiei din conac în conac îngropat în plușurile limuzinului.

Cât a fost în fruntea departamentului internelor, transformate ministerul în cabaret. Culoarele mirosau a parfumuri provocatoare, scrumierele erau încărcate cu mormane de mucuri roșiate.

La intrare excelența sa pitigriliană avea după toate regulele un vlăjgan, fost factor poștal, cu mustață trasă pe oală, cu spinarea moale și cu labe de jidov. Vlăjganul, foarte prost, era în același timp foarte discret. Dat în.... colo, nu altceva.

Ion Inculeț este acuzat că n'a păzit bine pe Duca în seara omorului. Că, singurul membru din guvern care știa de deplasarea primului ministru la Sinaia, n'a luat totuși nicio măsură ca să pună în siguranță persoana acestuia, știind bine că i se pregătește suprimarea.

Cine știe pe ce perne calde și moi se legăna ministrul ordinei publice în noaptea aceea când Ion Duca horăia cu gloanțele în ceafă pe pietrele înghețate ale gării de munte!.. Cu siguranță că trăsnetul știrii l-a surprins fredonând romanțe rusești. Și încheindu-și cozondracii la pantaloni.

Cred că în capul acela de pară pergamută cu obrajii proaspeți ca bucile de prune, cu ochi de lapon și cu nas de deflorator, nu se frământa — decât intrigi și meschinării. Incult ca un ciohan, lipsit de caracter, de scrupule morale, de convingeri, lipsit chiar de creer, și în plus francmason, nu se putea ca obezul acesta să nu facă în România noastră Mare carieră de ministru. El a fost geniul nefast al tuturor guvernărilor liberale. Dela moartea marilor Brătieni a avut poftă să joace în partid rolul jucat altădată de . Alecu Constantinescu.

Câtă diferență însă între Alecu și Vanist

Cel dintâiu a dominat partidul cu o inteligență superioară și l-a împins întotdeauna spre culmi. Ăsta l-a terorizat cu intriga, l-a determinat să săvârșească atâtea infamii, l-a pus în conflict cu țara și l-a distrus.

Spirit destructiv, acest Rasputin fără sutană și obez a prefăcut partidul istoric al Brătienilor ctitori de țară într'un cuib de pirați. Compromis în marile afaceri ale vremii, înbrâncit de omul nefast cu bot de cimpanzeu (instrumentul lui Inculeț) în aventuri donchișoțești, măcinat înlăuntru și uzat în fața opiniei publice, partidul liberal și-a încheiat istoria în chipul cel mai trist posibil, în modul cel mai nemeritat, s'o recunoaștem.

Și-a meritat soarta. Că dela 4 Ianuarie 1926 acest partid care a redactat actul de naștere al Regatului României, a mers din crimă în crimă și din aventură în aventură.

Al. Gregorian

Spre o solidaritate românească...

Am auz't deseori, dela ovrei direct și chiar prin svonuri îndepărtate spunându-se: Mai bine mă l psesc de un lucru decât să-l cumpăr dela un magazin românesc.

Această frază concretizează cât se poate de bine concept a solidarității poporului evreu, care se strânge fără crâcnire în jurul unui comandament ce are de scop să ignoreze, mai bine zis să dissolve prin lipsă de spriț n material, o inst.tuț.e cu caracter național.

Cei ce cunosc în deajuns voința poporului despre care vorbesc acum, pot ști prea bine cum fraza amintită nu este un simplu deziderat, ci dimpotrivă este expresiunea unei realități care trebue să ne aducă nouă aminte, să ne cheme la ceeace trebue să facem.

Acest popor, care trăește ve spinarea Românilor, și își trage toată puterea din mijlocul națiunei dominante, care la adăpostul legiuitorilor îndrăsnește să la anumite măsuri în stare să distrugă buna stare materială a adevăraților stăpâni teritoriali, trebue să ne dea de gând.t. Este, socot, o copilărie să d.sprețuim părerea lor asupra comerțului român și să credem că este o ușoară ironie, o idee stingheră. Este mai cu seamă o greșeală că mulți dintre noi nu cred în această realitate și cu surâsul pe buze intră în fiecare magazin evreesc pentru satisfacerea nevoilor, secundare, în mare parte.

Când acești dușmani ai nației se poartă față de noi cu atâta perfid e, noi să le dăm posibilitatea de câștig? Asta e o greșeală de neiertat care se poate curând transforma într'un dezastru.

Iată la ceiace toți românii ar trebui să la seama. Să nu fie indolenți și să ignoreze pericolul evident pe care-l prezintă evreimea. Nu voiu renunța nic când de a mă apăra, fiindcă în cazul acesta eu nu recomand altceva decât o oarecare conștiință, puțină demnitate, o oarecare trezire la realitate.

Recomand tuturor să ia aminte la conceptia pe care poporul Evreu o aduce, la pericolul mare pe care această concepție îl prezintă pentru țara noastră, și ca urmare să se poarte în consecință. Sunt destule magazine românești. Către ele să ne îndreptăm. Se poate să mi se spună că sunt foarte puține localuri românești de desfacere. Acest lucru îl știu! Și-l plâng! Insă dacă vrem o schimbare, noi suntem datori s'o înfăptuim. Noi trebue să aducem toți spriținul nostru negustorilor români pentrucă aceștia să poată mai târziu corespunde necesităților noastre.

Dacă dorim ca la un român să găsim ceiace avem nevoie, trebue ca deocum înainte să renunțăm la dispretul pe care-l aruncăm asupra lui, și să adoptăm sistemul de solidaritate al ovreilor.

Nimic dela magazinele ovrecști. E pentru binele și pentru fericirea noastră.

Victor Popescu

Cântec de stăpâni

E cruț de vreme nouă: ne 'neinge gând viteaz
Și sânge cald, năvalnic ne freamătă în vine;
Noi sântem Dacii aspri din dave și obcine
Stăpânii țării mândre cu râuri și cu brazi.

Sub clipe de urgie cu Dacii sau Illirii
Stăm drepți și nu ne temem decât de Dumnezeu,
Pornind dela Zamolxe, gândind ca Deceneu
Și ne sfădim cu soarta și vitregia firii.

V. Oprescu-Spineni

Nu e voe!

Problema jidovească, — atât de mult intrată în actualitate, — din ce în ce își descoperă mai multe aspecte și creiază complicații de nebănuit. Am impresia că e un imens ghem al cărui fir nu poate fi descurcat fără o intervenție categorică, o tăietură undeva, oriunde, care să-ți pună în mână un căpătâi de altă pentru a grăbi lucrurile. Încercările cu menajamente și ușoare tatonări, sînt inoperante. Firele sînt prea încâlcite, nodurile s'au strâns prea mult, deacea operația cu metode sensibile este imposibilă.

Problema aceasta a devenit dificilă prin însăși diferitele moduri în care a fost considerată și soluțiile ce i s'au dat.

Să ne lămurim.

Jidovimea, înainte de toate, e o forță universală pe de-asupra statelor și a oricăror organizațiuni naționale. E o forță prin însăși pionerii ei răspândiți în locurile în care se simt bine, prin puterea de rezistență individuală și prin forța de coeziune care fac din ea rasa celei mai impresionante solidarități. Acentuez lucrul acesta, fiindcă numai așa se explică misterul conservării acestor oameni, aflați într'o stare atât de neprielnică pentru un asemenea scop. E o solidaritate pe care niciun alt popor n'a fost în stare s'o probeze și care prin permanența ei depășește cu mult solidaritățile ocazionale, pe care ishutese să le realizeze unele națiuni, datorită unor împrejurări sau unor cârmuitori providențiali. Jidanii își dau seama de lucrul acesta, sînt convinși de caracterul trecător al biocurilor naționaliste și deaceea nu disperează. Ei știu că atâta vreme cât individul semit din cutare continent, se va simți în deplină armonie de cugete și interese, ba nu, în perfectă frățietate cu anonimul pistruiat din celălalt colț al lumii, rasa, neamul, nu poate fi pus în primejdie. Dovada? Iată, e'n fața noastră și a lumii întregi. Jidanii n'au fost apărați de niciun fel de armată până acum, n'au avut forturi și nici un guvern al lor, al lui Israel, și totuși au fost de-asupra oricărui pericol. Pe lângă această formidabilă armătură specifică lor, au știut să-și creeze și mijloacele prin care să intervină în momentele critice. „Alianța israelită" e o organizație în fața căreia au tremurat guvernele celor mai puternice state, iar francmazoneria e atotputernicia universală și invizibilă a lui Israel.

Oamenii aceștia au lucrat cu demonică genialitate. Au pus pe unii dintre ei să ne țină de vorbă pe noi — popoarele creștine, — să ne ispitească și să ne seducă cu tot felul de tentațiuni, iar alții au lucrat în umbră cu o extraordinară tenacitate. Cred că dacă e ceva în lume mai puternic organizat, nu pentru perioade mici sau epoci cărora totuși să li se sconteze finalul, e statul iidovesc care nu e stat, e națiunea iudee care nu e natiune.

Am meditat și meditez continuu asupra acestui mister și oricât aș isbuti să mi-l lămuresc, nu pot să pricep rostul pe care-l împlinește în lume această semințe cu niște însușiri atât de deosebite și mai ales de ce o diferență așa de mare între ea și restul lumii. De sigur, religia talmudică trebuie să fie luată în considerație în primul rând, pentru un început de clarificare. Să venim acum la problema noastră, care pe cât e de veche, pe atât e de gravă.

Jidanii s'au adunat pe pământul nostru în număr atât de mare, că i-au făcut cinstea să-l considere cei de-al doilea azil în rândul preferințelor arătate. Au venit pe cale individuală, au venit în grupuri și i-am primit prin refacerea vechilor hotare. Fiecare a venit când a putut și cum a putut, după indicațiile propriului său egoism. Ei erau interesați să afle un loc de fixare și au întâlnit la noi o completă pasivitate, adică lipsa oricărui interes contrariu. Când toți bărbații noștri de stat, cari au condus țara până la venirea actualului guvern, au declarat cu autoritatea rangului pe care-l aveau că nu există la noi o problemă evreiască, de unde pulea să se ridice o inițiativă pentru stabilirea invazieI?

Nu exista o problemă jidovească și pace! Exista altceva: un pământ pustiu și o natie în agonie — după concepția marilor bărbați de stat, de sigur, — adică o țară numai bună pentru a fi colonizată de vagabonzii iudei. Și-au venit oamenii cu balabuste, cu odoare și mizerii, s'au statornicit aici,"și-au început să se prăsească în toată voia desmățului. Dacă s'a ridicat un glas de alarmă, s'a dat replica oficială: e un agitator, un învrăjbitor; românul e tolerant și nu face deosebire de origine. S'a cântat pe aria toleranței, până când am a'uns să ne împăcăm și cu aceasta sinistră filozofie, înțelegând că de dragul ei să stai liniștit când ți se la haina din spate, iar dacă cineva are chef să te lovească, să fii tolerant cu el, că așa-i șade bine Românului.

La adăpostul acestei tâmpenii oficiale, uneori susținute din calcul plătit, țara s'a făcut vânzătoare în mâinile clientului jidan.

Faceți și dv. următoarea socoteală: populația noastră nu e numeroasă: mortalitatea face ravagii înspăimântătoare în sânul ei, iar avorturile sunt pe cale să distrugă familia. Populația jidovească, prin condițiile de trai prielnice și prin constiința de rasă care-i impune fiecăruia un rost misionar, dă un spor cert care inlocuește golurile rămase în urma noastră. Poate lucrurile nu sunt perceptibile în clipa de față, dar vă invit să reflectați, dacă ar fi lăsate neschimbate, pentru a face pe placul democrației, care va fi situația peste cincizeci, peste o sută sau două sute de ani? Eu nu văd alta decât că jidanii ar ajunge însfârșit să-și facă de stat proprie, iar dintre noi ar mai rămâne atâția, câți ar fi necesari ca să-l servească. Am avut această viziune iscată din realitatea strictă în care trăim și pe temeiul ei imi-am scris aici revolta și ura impotriva cârmuitorilor care au stat în fruntea țării cu inimă vrăjmașă de câine. N'am văzut nicio măsură, niciu grijă pentru conservarea neamului, pentru ziua de mâine, în vreme ce lui Israel i s'au acordat toate privilegiile spre a putea avea în mod sigur de-aface cu viitorul. Prezentul cu stările lui destul de nefericite, ar putea fi tolerabil, îngăduit de simplul anonim care trece pe stradă, dar nu-i este iertat conducătorului să nu se intrebe ce vor face urmașii. Nepăsarea lui, este un act de odioasă trădare și n'a fost politician dela războiu încoace care să n'o fi practicat cu acre de înțelept și desăvârșit patriot.

Jidanii au înțeles deci că dacă să-și caute un pământ cine știe în ce margine a lumii, mai bine să rămână pere lent, cu răbdare — răbdare, marea lor virtute! — o Românie Mare! Așa trebue pusă problema, dacă doveaască la noi, inexistentă, totul pentru atâți irresponsabili conducători.

Dar în clipa de față suntem lămuriți; iată: problema există! Exact aproape pentru toată lumea neevreiască. A demonstrat-o adeziunea populară la ideile mișcării de dreapta. Și totuși că există, trebuie solutionată, adică trebuiesc căutate soluții. Guvernul actual care stă tocmai pe temeiul acestei misiuni — și de-aci inutilă indicație nu va mai fi posibilă — caută mijloacele de deparazitare. De-aici începe însă să se arate mare dificultate pe care o ridică această problemă. Ea nu e, precum se vede o chestiune a noastră internă, ci interesează în cea mai largă măsură, marile capitale democratice ale lumii. De unde până mai ieri, academicienii din Apus se încurcau cu privire la locul unde se află Bucureștii, acum am început să fim cunoscuți. Se caută să se dovedească pere unde o fi România aceea, de unde vin știri că Izrael va fi pus în suferință. Și se ridică decretul turlar, degetul atâtor jigniri, de-acolo de departe, cu semnul botărît: NU E VOE! Da! NU E VOE! Ziarele se ocupă de noi; suntem însfârșit luați în consideratie. Ni se face porunci și ni se trimit avertismente. NU E VOE!

Pricepeți, neamul acesta creștin care a suferit toate imposibilitățile să-și poată afirma o existență curcioasă, nu este în dreptul lui să'ndoture o primejdie care-l duce la moarte. NU E VOE! se răspunde de-acolo, de departe. Iar ceeace e mai umilitor, e că, după ce s'au dat cărțile pe față, dupăce se recunoaște că într'adevăr, destinul neamului românesc e pus în grea cumpănă de imensa pecingine jidovească, se anunță cu toate acestea: NU E VOE!

Iată ce însemnează puterea lui Israel și formidabila lui organizație universală. Oamenii acestia n'au semblat după ranguri și onoruri. Numai un Leon Blum, care e un mare rugăut, a cântat asemenea arii care-i vor fi fatale și vor năcăji mai pe coreligionarii lui. fiindcă în prin figura prostească a pădurarului care iese în frunte. Spiritul dominant al lui Izrael a lucrat la acaparare puterilor lumii și prin aceasta a stăpânit popoarele. Când ni se spune nouă, azi, din partea prietenilor neamurilor, a celor care ne-au spus tat vr'un interes sau nu ne-au spus tat niciunul, NU E VOE!, se denunță toată urzeala criminală care lucrează împotriva națiunilor. Să piară popoarele lumii, principalul e să fie salvat Izrael! Este ultimul imperativ al umanitarismului etc. prin cultură și civilizație.

Și-atunci, împotriva acestei tiranii, împotriva atentatului care poartă ticheta NU E VOE, care e mișcarea de luptă? Vom încerca să răspundem în numărul viitor.

Pan. M. Vizirescu

Abonamente la

„Sfarmă - Piatră

lei 300 pe an, pe 6 luni 1

UN COȘMAR MESCHIN: IAMANDI!

Groaznice poveri de durere, de rușine, de revoltă mai trebue să poarte bietul suflet al tineretului nostru! Tocmai acum când vârsta și ritmul nejertător al succesiunii generațiilor îl aduc în tumultul vieții noastre sociale și politice ca mâine să fie chemat la lecturile marilor răspunderi, — lui i-a fost ursit să pășească pe sub aceste porți pe cari timpul le deschide firesc, ca întotdeauna, celor cărora le-a venit rândul, cu fruntea sus, dar cu ochii încrâncenați, cu inima înveninată de hidoșenia unor priveliști de putrezicune morală cari ar fi cutremurat și pe cel mai rece dintre istoricii decăderilor imperiale romane de odinioară.

Sparta, ca să-l oțelească, își crestea tineretul într'o inumană pedagogie a suferinței. Dela cea mai mică, a foamei și a sărăciei, — până la cea mai crâncenă, a sfâșierii măruntaielor de către puiul de vulpe furat dar ascuns sub haină, ea trebuie răbdată fără un geamăt, fără o clintire a feței. Evul Mediu, ca să-l sfințească depărtându-i atâta de pământ încât să-i poată privi orice chip al lui cu liniște, își pregătea asceții prin contemplarea meditativă a viermuielii hidoase dintr'un cadavru, a rinjetului înfiorător al craniilor dintr'o firidă de mânăstire, a luminii înghețate în oasele unui schelet.

Pentru sufletele încandescente ale tinerețli, contactul cu mlaștinile putrezitoare ale vieții, are efectul izbirii oțelului înfocat în apa rece. Acele slabe plesnesc, acele tari ies călite.

Destinul, care e atât de crud dar atât de drept uneori în cruzimile hotărîrilor sale, — a vrut ca pentru această sumbră răscruce a istoriei universale, de care ne apropiem toți fără să putem frâna, să crestem fără voie o generație călită în pedagogia celor mai crâncene suferințe fizice și mai ales morale. Istoria, care se face ca singură dacă nu vor să o facă în mod lucid oamenii, a putut să găsească ușor la noi inconștienții cari să se degradeze în destul în înfățișările și faptele lor ca să-și îndeplinească cu voie sau fără, sinistra lor misiune de Iude cari pregătesc învierea prin suferință și moarte.

O legendă puțin răspândită a folclorului nostru îl înfățișează pentru tot ce a făcut pe Iuda salvat de la grozava ispășire care i s'ar fi cuvenit și îngăduit să roază stâlpii cari țin pământul pentru ca să prăbușească astfel lumea. Flăcările lumii de dedesubt îl ajung cu pâlâlăile lor fălfâite, furtunile grozave ale stihiilor de dincolo de lume îl bicluesc, îl pălmuesc, — și el roade, roade mereu, înnebunit, fără odihnă, nemuritor. Sufletul lui e sgâltâit de îndârjire dar și de spaimă: până și bătaia ritmică a sitei la cernut, îl înceremenește ca un tunet îndepărtat care prevestește un trăznet ce se apropie: gospodina știe aceasta, — și nu uită niciodată să scuture sita cu nădejde...

E în această credință naivă un adevăr cutremurător. Marii damnați morali ai istoriei merită recunoștință pentru sacrificiul lor de a apare în paginile ei vesnic în faldurile de sânge ale crimei lor. Dar singura recunoștință ce li se potrivește e aceea a urii.

A unei uri nesecate ce creste din revoltă și se convertește în scârbă, după ce a trecut prin clipa omenească a dorinței de răzbunare. Căci răzbunarea e o onoare pe care nu o merită. Ei trebuesc lăsați, ca în legenda populară, să sufere de chinui atroce de a încerca și a nu mai putea face răul către care îi impinge adâncurile de fiere ale sufletului lor.

Ei trebuesc numai proectați ca niște umbre eterne ale lui Iuda pe ecranul de purpură și flăcări al amintirii noastre însângerate de suferință. Trebue întulită imaginea lor acolo și trebue să trecem toți acum prin fața ei cu scârbă, de cât mai multe ori, ca să n'o uităm niciodată.

Evul Mediu cunoștea în această privință o datorie înfiorătoare, pe care o evocă talentul cple atât de bărbătește incordat astăzi al d-lui N. Davidescu, într'o admirabilă poezie din volumul închinat de curând acestei epoci: acel cari din răzbunatori să treacă încet și descoperiți prin fața ochilor dilatați de groază ai cohimaginea lor sinistră să se întipărească neșterșă în mintea lui, pentru răzbunarea de mai târziu.

Nu le putem cere bestiilor lase ale istoriei noastre postbelice acest eavalerism sălbatec. N'au de unde să-l albă. Pentru răzbunarea venică a disprețului unei generații sculptată și pălmuită de ele, trebuie să le aducem noi de urechi din colioanele unde acum dârdâie de o teamă nejustificată și să le țintuim la stâlpul amintirii.

Intreaga sinistră galerie de monștri morali a guvernării lui Gută Tătărăscu trebuie zugrăvită astfel în cuneească ochiul de departe. Simți parcă nevoia înainte de a începe, să te rogi, ca pictorii anonimi ai Evului Mediu cari vroiau să închipue ororile iadului, — lui Dumnezeu pentru puterea de a purta pe suflet aceste puroaie ingrozitoare, pe cari trebuie să le înfățișezi altora.

Cu această scârbă și suferință în inimă, d. Nichifor Crainic a înfățișat în aceste coloane, în trăsăturile dure și adânci, de gravură, ale talentului său, — silueta grotească și oribilă în același timp a acelei paiațe cu costumul de clown înroșit de sânge: Gută, și l-a înrămat într'o treime de păcat și fărădelege, alături de Vania Inculeț și Richard Franasovici.

Dar ei nu sunt singurii cari au dreptul la încrâncenata noastră ținere de minte.

Iată, îmi apare înaintea ochilor — imaginea diformă si bubeasă a acelui puhav orator al răspântiilor de ură me, a acelui sadic chinuitor al tineretului, biată pastă umană care trebuia să se modeleze în chin după viziunile unui creer macerat de alcool: Victor Iamandi.

Neamul rus a avut parte de conducători cari după ce spinteraau și sugrumau oameni, băteau mătănii până la pământ și aprindeau lumânări la icoane. Noi, cu darul nefast pe care îl avem de a transforma tragicul în carioatură, — am trebuit să suportăm ani de zile ca ministru al ordinei un pitecantrop care nu era decât o nesfârșită sete de distrugere: ca apărător al ierarhiilor, pe un ins care nu era decât o nestinsă sete de a ajunge, cât mai sus și cu orice preț; ca slăvitor si scutier al umanității și al democrației, pe un om de caverne care cu fruntea lui teșită ar fi izbit orbește, ca un berbece, cu fălcile lui de carnivor ar fi sfâșiat fără milă, pe oricine ar fi stat înaintea-i în cursa lui nebună către pradă.

Iar când comedia aceasta macabră a trebuit să ia sfârșit în revoltă și scârba futuror, — Victor Iamandi s'a făcut, fără nici o mustrare de cuget, ministru al Bisericii. N'a zidit nicio mânăstire, n'a îndreptat nici măcar o cruce, — ca să ispășească. Misiunea lui nefastă nu se terminase. A martirizat mai departe țara, chinuind-o în preoții ei cei mai de credință. Ei erau lăsați pe drumuri pentrucă face politică naționalistă, — de cine?, de ei, politicianul care n'avea niciun Dumnezeu decât poșta de a ajunge.

Ministru al Bisericii Iamandi fiind, — liberalii au putut da ordinul ministor prin care se interzicea ridicarea oricărei cruci sau troițe în țară, fără aprobarea prealabilă a jandarmi. Ministru al Bisericii Iamandi fiind, — astfel de cruci și troițe au fost dărîmate și arestate, ca „subversive", în Bucovina, la Storojinet, la Cuciurul Mare și la Suceava...

Asvârlit ca o otreapă într'un colț al guvernului, redus la tăcere, carnivorul politic își potolea furia de distrugere cu ce putea din mila altora, — fără ca să-i clatine din toropeala lui puhavă nici o tresărire de demnitate, de conștiință a locului de apărător al bisericii, unde fusese așezat.

Relief primitiv și diform, — cu două obraze, dintre care e greu să alegi care e cel mai abject, — Victor Iamandi își merită astfel deplin locul în galeria monștrilor peste cari nu trebuie să coboare niciodată umbra uitării.

Ovidiu Papadima

In casa unde se află Togal
Nu pătrunde boala
Peste 7000 medici și spitale confirmă în scris eficacitatea tabletelor Togal cu
Togal
Reumatism, Gută, Sciatică, Răceli, Nevralgii, Gripă, Dureri de cap.

Din Colectura Milionarilor

Gheorghe Stănoiu

au eșit

1 Milion Anexă No. 146.056 s. III

1 Milion matcă No. 64.103 s. I

1 Milion matcă No. 64.103 s. III

400.000 No. 27.078 s. III

200.000 No. 269.020 s. I
100.000 „ 371.786 s. II
50.000 „ 108.080 s. III
50.000 „ 110.754 s. I
50.000 „ 110.754 s. III
50.000 „ 54.566 s. I

200.000 No. 366.090 s. II
50.000 No. 279.167 s. I
50.000 „ 2.985 s. I
50.000 „ 2.985 s. III
50.000 „ 55.356 s. I

Fericiții milionari sunt Lăutarul Lică Ion din Crand, d-l Fihman, un comerciant nevoiaș din Bălți, d-l Nessel un funcționar din Timișoara și alte diferite persoane din Bazargic și București.

Sfarmă-piatră

Stânga sus: Germania muncește fără preget. O autostradă executată de tinerii germani din serviciul muncii. *Mijloc sus:* D. Musolini la o recentă manifestație în Piața Veneția. Salazar a salvat tineretul portughez din ghiarele anarhiei. Aci: un grup de flăcăi din organizația Falanga Portugheză. *Dreapta sus:* Un portret al generalissimului Franco. *Stânga jos:* Regimul naționalist îngrijește de educația viitoarelor mame germane. Ora de lucru comun. *Mijloc medalion:* Duce! Duce! Duce! *Dreapta jos:* Regele ia tineretul scoțându-l din cluburile politice și redându-l țării disciplinat, educat în cultul muncii și al jertfei.

Profesorul universitar Grigorie Cristescu

plagiator

N'avem obiceiul să ne războim în vânt cu nimeni. Cei cari au crezut că cele două articole, caligrafiate cu aspră revoltă, împotriva celor trei grunte lichele dela „Prădania" asta-numai integral ceeace aveam de spus, s'au înselat. Mai adânc s'au înselat cei cari şi-au închipuit că acuzaţiile noastre sunt doar bice fără pleasnă. Am acuzat şi am aşteptat. Nu să ni-se răspundă, ci ca aceste acuzaţii să-şi împlinească pe deplin rostul. Un escroc, pentru a-i rotunji definitiv în conştiinţa publică, trebue demascat în doze bine cumpănite.

Deci am acuzat. Acum vom dovedi.

Deocamdată să ne oprim lângă prea smeritul dascăl de teologie ortodoxă, preotul dr. Grigorie Cristescu, dela Universitatea din Bucureşti. Din motive personale nu ne vom apropia prea mult de Sf. Sa.

Să facem o mărturisire. Stăpânul condeiului care articulează aceste acuzaţii încearcă întâia oară, acum, o sfâşietoare tristeţe pentru cele ce trebue să dea în vileag. Tristeţea nu ne vine dela persoana tragic răsuflată a preotului Gr. Cristescu, ci dela faptul că trebue să acuzăm un preot şi profesor de teologie. Şi încă, din nefericire, fost profesor şi al celui ce-l acuză astăzi. Dar să nu ne impresionăm.

In ţara noastră, ţara aceasta cu una din cele mai abjecte prese, s'au scris atâtea idioţii şi atâtea ineptii la adresa bisericii şi a slujitorilor ei, încât a fost o vreme când un preot nu mai putea circula pe stradă. Toţi neisprăviţii zvârleau, cu drăcească sârguinţă, cu noroiu în crucea de lumină a lui Hristos şi scuipau în frunte pe cei cari o purtau. Era o inversunată ofensivă, sistematic susţinută de perfidia iudaică. Preoţii timpului au fost martiri fără aureolă.

Această înversunare anticristă a provocat în ultima vreme o zvâcnire de înviorare, de reabilitare creştină. Este un omagiu care se cuvine tinereţului acestei ţări, de a fi făcut din numele de creştin, un nume de mare cinste. Şi este o vrednicie aleasă a preoţilor din noua generaţie de a fi dat tagmei bisericeşti un prestigiu pe care niciodată clerul nostru de rând nu l-a avut.

Ei bine, în apele răcoritoare ale acestui viu duh creştin, s'a ivit un nestăpânit procuror al Bisericii şi al oamenilor ei. Cineva care — dacă nu-l cunoşti mai bine — face impresia unei figuri rotunjite în rizoarea disciplinelor teologice şi mistuită în fecunde experiente religioase, asa cum obişnuieşte să se afişeze la catedră sau la gazetă. In postura de tribun neînfricat, fulgeră împotriva tuturor şi scapără deasupra oricui, cu o extraordinară siguranţă de sine, care — veţi vedea — nu-l decât o cruntă inconştienţă.

Şi când un asemenea om, nu este în fond decât un irresponsabil exeroc inte'ectual şi un ordinar plagiator, avem datoria să-l demascăm. Ca să se vadă cine acuză Biserica, îl înjură ierarhii şi atacă pe adevăraţii profesori de teologie.

„Predania" vrea să fie o revistă de critică teologică. Nervul ei — pe acest plan — este profesorul Grigorie Cristescu. Instrumentul lui, este d. Gh. Racoveanu, care mă cinsteşte, imprudent, cu epitetul de irresponsabil. Ei bine, vom vedea cine-i irresponsabil.

Pentru motivele arătate, cerem iertare celor cari ar vrea ca vrednicia harică a unui preot să nu fie abunită de murdării ordinare. Regretăm noi înaintea tuturor, dar nu putem tolera până la sfârşit ca un bandit cultural să-şi bată joc de Biserica şi teologia noastră.

Profesorul Grigorie Cristescu a scris un maldăr de cărţi şi broşuri, toate în vederea ocupării catedrei de „Catehetică" de la Facultatea de Teologie din Bucureşti. Le-a scris deci în vederea unui concurs, în care s'a şi prezentat blindat de-un prestigiu ştiinţific care creştea din pagiţie lor proaspete şi obraznice. Toate au fost cotate cu gir academic, de către toţi candidaţii dându-se la concurs. Referenţi ai comisiei de examinare au fost profesorii: Pr. I. Popescu-Mălăeşti şi Dr. V. Gh. Ispir. Ne surprinde că escroacheria n'a fost descoperită, fiindcă sare oricui în ochi.

Intâiu, lucrările prof. Cristescu nu sunt lucrări ştiinţifice. Nimic, nu le dă dreptul la acest titlu. Intocmite fără metodă şi fără nici-un aparat ştiinţific cât de elementar. Aproape în întregime sunt plagiate. Iar tot ceeace au personal în ele, abundă de aberaţii, care n'ar putea da dreptul unui student la promovarea unui examen, cu atât mai puţin la ocuparea unei catedre universitare. Când autorul încearcă o schiţă bibliografică la o lucrare, o face cu toată indemânarea profesională a escrocului: citează evaziv, fără dată, fără pagină, pentrucă altădată să citeze pagini greşite şi să omită chiar lucrările din care n'a uitat să copieze nici virgula.

Pentru astăzi vom da numai două fragmente, pe două coloane: întâiu textul original şi apoi textul copiat, care contine în el un suprem efort al prof. Cristescu: e tradus din franţuzeşte. Să începem cu „Imperativul creştin — sugestii evanghelice pentru reforma socială" de Diac. Gr. Cristescu, profesor, care-i aproape în întregime plagiată după opera lui Wilfred Monod: „Le problème de la mort" — cinq méditations — (Paris, 1904. Fischbacher). După o scurtă introducere, prof. Cristescu se întâlneşte cu Monod:

D'année en année, de siècle en siècle, d'âge en âge, la proportion des morts augmente; c'est une masse obscure et colossale comme l'océan, dont les flots blanchissent contre les rivages où l'écume jaillit et s'évanouit aussitôt.

Nous, les vivants, nous sommes cette écume légère qui brille et disparaît, tandisque les morts forment l'océan ténébreux et formidable qui s'étend à perte de vue. (pag. 4—5).

Acest text este astfel tradus de păr. Cristescu fără nici-un semn de citare:

Din an în an, din veac în veac, din epocă în epocă, numărul celor ce părăsesc acest debarcader uriaş al lumii — care se numeşte viaţă — creşte tot mai mult. Morţii alcătuesc oceanul învăluit în neguri şi groază care se'ntinde cât vezi cu ochii, pe când noi ceilalţi vii nu suntem decât spuma uşoară care albeşte creasta valurilor şi se mistue de grab, sdrunciná de stâncl. (pag. 24).

Şi ceva mai departe Monod:

Pag. 23: En un mot, nous devons mourir. Pag. 24: Surplus, si ce verdict n'est pas prononcé, ici, avec la fermeté calme et la serenité de la foi, il sera formulé ailleur avec un autre accent et d'autres intentions et vous l'entendrez toujous. On le chouchotera, au crépuscule, à notre oreille, on le criera dans une clamer d'effroi, quand le vent d'automne hurle dans la cheminée; on le chantera ironiquement avec des éclats de rire cinique et chaque fleure.

Prof. Grigorie Cristescu:

Suntem muritori: fireşte o să murim. Uneori, deoarece noi uităm prea adese acest adevăr, alte lucruri ni-l amintesc; ni-l şoptesc în amurgul unei zile de toamnă vântul care urlă în horn, floarea veştedă care cade, firul de păr care albeşte, clopotul care sună la înmormântarea unui vecin. (pag. 30).

Fireşte că vom muri. Destinul ne este adesea ingrat. Ne lasă pradă dobiteciei noastre şi murim abia după ce am murdărit într'un fel sau altul lumina zilelor, care ne-au fost date să ne înfiorim fiinţa în albul lor.

Şi acum încă un fragment unde se arată Mihai Viteazu, călare — nu pe sapte cai — cum îl cântă imaginaţia populară, ci pe umerii de gând şi azur ai lui Blaise Pascal:

Iată textul în Monod:

Depuis l'apparition du premier germe à la surface de notre globe, tout ce qui a pris vie a fini par mourir; les mines de houille sont cimétières de plantes; les montagnes calcaires sont des cimétières d'animaux; les matières minérales et les gazes que nous absorbons sous forme d'aliments ou par respiration, ont fail partie du corps de Jules César, de David ou de Pascal: ceux-ci ont restitué à la nature les matériaux dont elle avait besoin pour construire des nouveaux édifices. (pag. 4).

Iar textul în traducerea părintelui Cristescu zbârnâie asa:

Dela plesnirea celui dintâi mugur la suprafaţa globului nostru — tot ceiace a început să trăiască a sfârşit prin a muri; mlaştinile de cărbuni sunt tot cimitire de plante; iar munţii de calcar, cimitire de animale. Ceeace noi absorbim fie sub formă de alimente, fie prin respiraţie, a făcut parte cândva din corpul lui Iulius Cezar, David sau Mihai Viteazul, căci ei au dat înapoi naturii ceeace ea le împrumutase vremelnic şi cu materialul restituit ea a purces la construcţii nouă. (pag. 25).

Astăzi ne oprim aici. Materialul de care dispunem e imens şi ingrozitor de grav. Il vom doza, cum am mai spus, după împrejurări şi necesităţi. Le va veni apoi rândul şi celorlalţi. Niciodată nu începem ceva fără să sfârşim cu bine.

Niţă Mihai

FRANŢA ŞI ANGLIA

AU INTERVENIT LA BUCUREŞTI

Paris, 5 (Radio-Central). —*Agenţia „Radio" afirmă că guvernul britanic a însărcinat pe ministrul său la Bucureşti să atragă, în mod amical, atenţiunea guvernului român asupra intereselor pe cari Anglia le are pentru tratatul minorităţilor.*

Acest tratat a fost încheiat la 9 Decembrie 1919, şi printre statele semnatare se află şi România.

Tratatul garantează minorităţilor de rasă, religie şi limbă, drepturi politice şi libertatea religiei şi a limbii.

Postul de radio P. T. T. Paris a radiodifuzat la ora 8 seara o ştire similară.

(„Universul")

„In anul 1290, ziua tuturor sfinţilor, regele Eduard I expulsă din Anglia pe Evreii cari, până la acea dată fuseseră toleraţi acolo.

„Era în timpul Cruciadelor. In toate satele călugării predicau contra necredincioşilor; popoarele cereau Cruciada internă.

„Aproape sasesprezece mii de Evrei plecară. Regele ţinu ca ei să plece în pace, fără a fi molestaţi şi a fost aproape ascultat. Un singur şef marinar depuse pe călătorii săi pe un banc de nisip în mijlocul valurilor şi le zise:

— „Chemaţi pe Moise", — şi rîdică ancora.

„Câteva duzini do Evrei fură astfel înecaţi, dar marinarul fu spânzurat.

„Acei dintre exilaţi care scăpară de mare şi de marinari găsiră azil în Franţa. Dar nu pentru mult timp.

„In 1306, regele Filip cel Frumos, având nevoe de bani, hotărî să le ia bunurile şi să-i împingă spre Spania".

André Maurois (Herzog) în „Etudes sur l'Angleterre"

Să notăm că la 1290 Englitera era de multă vreme definitiv aşezată şi că avea chiar universităţi cu vechime de aproape o sută de ani; iar prima universitate franceză a luat naştere pe la 1150.

Deci popoare cu civilizaţie veche, cu cultură şi simţ naţional, pe vremea când poporul românesc se refugia încă prin munţi în faţa năvălirilor răsăritene. Şi totuşi îi goneau pe Evrei din ţara lor, ca duşmani nesuferiţi, ca străini inadaptabili.

Fiindcă creştinismul se găsea în Cruciadă contra batjocoritorilor lui Isus Hristos?

Dar la noi ce se întâmplă de la revoluţia rusească încoace? Nu ni se batjocoreşte religia strămoşilor şi nu ni se otrăveşte zilnic sufletul poporului cu cele mai crase nerusinări şi cele mai insolite îndrăsneli venite, toate din partea Evreilor? Nu ne aflăm oare şi noi în plină Cruciadă pentru apărarea lui Hristos şi a demnităţii noastre?

Ce erau Anglia şi Franţa la 1290 ?

Şi ce e România în 1938?

Abia nici de 60 ani, o ţară independentă! Şi de nici 20 de ani, o ţară aproape întregită!

A câpătat în schimb o conştiinţă naţională datorită asupririlor economice din interior cauzate de Evrei şi cari şi-au făcut ecou în inimile şi minţile strălucite ale câtorva mari români ca: Hajdeu, Eminescu, Bălcescu, Conta, Cuza, Iorga, Crainic, pentru a nu numi de cât pe părinţii naţionalismului românesc.

Aşa dar, nu ne este îngăduit nouă Românilor în anul 1938 ceea ce-şi îngăduiau Anglia şi Franţa cu aproape 700 de ani în urmă?!

E drept că abia după 400 de ani în 1690 Anglia începe să reprimească pe Evrei; dar la acea dată poporul englez dăduse pe Shakespeare şi unitatea engleză era deplin consolidată

Să ne fie deci îngăduit ca până vom avea şi noi Shakespeare-ul nostru să procedăm tot astfel ca Regele Eduard I în anul 1290.

Şi vom proceda, fiindcă e dreptul nostru istoric în asecensiunea naţională a popoarelor.

Chiar dacă alte ţări prietene pentru motive cari nu ne privesc au uitat aritmetica secolelor, avantaglile civilizaţiei şi dreptul popoarelor libere de a hotări cum vor, în casa lor.

D. Straja

Cronica literară

BAUDELAIRE IN ROMÂNEŞTE

Nu mă împac deloc cu gândul, pe care unii îl rostesc că pe o sentinţă, că traducerile sunt un semn de mediocritate culturală. Cred că dimpotrivă o traducere realizată dovedeşte nu numai putinţa de integrare a unei limbi în fenomenul cultural european, dar şi o faţă nouă a operei traduse. D. Ion Pillat tălmăcind poemele lui Baudelaire, pune în lumină aceste două avantagii ale unei traduceri bine făcute. S'a vorbit şi s'a scris atâta despre imperfectiunea limbii noastre, despre stadiul de prefacere în care se află încă, despre incapacitatea ei de a reda subtilităţile poeziei apusene, încât îndrăzneala d-lui Ion Pillat e în acelaş timp o palmă sonoră şi definitivă peste inutilitatea gurilor rele şi un gest eroic de descătuşare din tradiţie.

Pentru un spirit superficial tovărăşia aceasta, dintre autorul cladatelor poeme din „Les fleurs du mal" şi clasicismul linear al poeziei d-lui Pillat, pare cu siguranţă sortită unei ratări adunată în formula cu care la noi se rezolvă adesea conflicte imaginare, de neaderenţă. Intr'adevăr din contactul grăbit cu opera celor doi poeţi nu se pot trage decât astfel de concluzii. O privire în adâncuri desvăluie însă structuri aproape identice. Mă refer, când afirm aceasta, mai ales la clasicismul perfect, atât formal cât şi substantial, în care se integrează opera celor doi poeţi. Căci Charles Baudelaire nu e un răzvrătit romantic, aşa cum s'a crezut atâta vreme. Poesia sa consumă teme clasice, în cadrul cărora sentimentele se aliniază ritmic păstrând omului atitudinea statică a încadrării într'un univers limitat şi linear, ca în idealul perfecţiunii antice.

„J'aime le souvenir de ces époques
Dont Phoebus se plaisait à dorer les statues".

Baudelaire se desparte de romantism nu numai prin tendinţa aceasta de aderare la antichitate, ci şi prin lipsa naturii din opera sa, ceea ce, recunosc, nu-l apropie de d. Ion Pillat care e un gândirist, dar îl contureză definitiv ca un cântăreţ al omului singur, al omului limitat la sfera eului său.

„Si zel cuminţi păzesc la stăvilare
Ca vremea potolită să rămână..."

serie d. Ion Pillat în „Tărm pierdut", conturând precis viziunea despre lume a antichităţii. Iată ceea ce se poate numi o definiţie a conceptului clasic şi o integrare în acelaş timp în tipicul lui poetic.

Nuanţa definitivă care-l apropie, e aceea a unui creştinism, pe care dincolo de nuanţele dogmatice, îl descoperi la amândoi, mai nelinistit la poetul francez, mai potolit şi mai împăcat la cel român. Aşa încât mi se pare că nimeni n'ar fi putut reda, mai sigur de izbândă, cadenţele clasice din „Les fleurs du mal" ca autorul „Scutului Minervei". Descoperi printre adevăratele virtualităţi ale acestei traduceri, realizări cari impresionează prin frumuseţea pe care o păstrează nealterată, ca în această strofă din poemul, socotit intraductibil, „Les Phares" :

„Da Vinci, umbră peste oglinzile
In care îngeri tineri zâmbesc
Acoperiţi de taine, în ţara sumbră,
Stau pinii şi ghetarii, o zare
Sau aceste versuri cari rivalizează cu originalul :

(Nous devrions pourtant lui porter
Cei morţi şi ei sărmanii îşi au
(Les morts, les pauvres morts, ont
Altădată însă perfectiunea formală a traducerii nu poate reproduce sensul textului, acceptând termeni cari nu corespund numai de dragul rimei sau al ritmului. Astfel :

„Ta tête se pavane avec d'étranges
devine :
„Se'mpăunează capul cu graţii

ceeace demonstrează că traducerea nu trebuie să fie numai pretentia de a reproduce cuvânt cu cuvânt un text străin, ci mai ales grija de a-i surprinde substratul interior pentru cari cuvintele n'au fost, nici în intentia autorului, decât simple moduri de exprimare. Din fericire d. Ion Pillat cade arare în păcatul acesta.

Traducerile d-sale din lirica germană şi franceză, pentru cari orice om de cultură nu-l poate fi decât recunoscător, sunt dovezi limpezi de arta desăvârşită pe care o posedă.

Vintilă Horia

Imagini europene

Romanul lui Alain Fournier

Ce ciudat e destinul uneori şi cât de puţin se supune încadrării într'o legeI... Nimic nu e mai lipsit de logică decât viaţa şi totuşi ce ritmuri stranii se ascund uneori sub aparenţa ei neorânduire şi ce plin se rotunjeşte chiar dincolo de sfârşitul ei, cu o putere de individualitate conştientă care te ulmeşte. Vreau să vorbesc despre destinul rar al unor oameni pe cari moartea nu face decât să ni-l redea, mai întregi, mai aproape. E, în această minune, taina artistului care a adunat din bucăţi de suf et monumentul care-i va supravieţui. Cu fiecare pietră pe care o aşează el se rupe, se destramă şi cu cât creşte opera lui, cu atât sfârşitul îi e mai aproplat. Sunt asemenea meşteşugari cari se ciopleşe îndelung, destrămându-se de-alungul desenilor în cărţi în simfonii sau în tablouri fără număr, întregindu-şi chipul etern abia după multe şi grele sforţări. Ceea ce rămâne însă va înfrunta vremea ca o corabie meşteşugită cu răvnă. Sunt alţii cari se dăruesc dintr'odată, în flacăra unei singure svâcniri care-i arde într'o clipă lăsând a'turi să se desprindă din cenuşă şi fum, trupul alb al eternităţii lor unice. Alain Fournier a fost unul dintre aceştia. „Le grand Meaulnes" se numeşte cartea pe care a scris-o, pentru a pleca apoi să moară pe front în primele luni ale războiului. Tânărul acela însă, care mergea prin noroiul tranşeelor, către moarte, murise mai 'naiute, odată cu ofranda supremă care i se desprinsese din suflet şi care nu era altceva decât viaţa lui. Trupul tânărului ofiţer Alain Fournier n'a fost găsit niciodată. El zace poate între eroii necunoscuţi ai tuturor vieţuitoarelor sau poate nu mai e nicăieri, pentrucă paginile romanului său îi mistuiseră de mult.

Despre dragostea în jurul căreia se desfăşoară toată acţiunea din „Le grand Meaulnes" nu se poate scrie cu un condeiu critic. Sunt cărţi pe cari le simţi atât de mult ale tale, încât nu le poţi închina decât rugăciunea unui poem. Când le sfârşeşti, închizi tăcut ochii şi te miri că te mai simţi trăind când viaţa ta s'a închelat odată cu ultima pagină. Sunt rare cărţile acestea pe cari eşti sigur că dacă nu le-ai fi citit, le-ai fi scris tu însuţi mai târziu.

Le grand Meaulnes e un personaju fantastic. Pentrucă nu poţi numi altfel pe omul care-şi jertfeşte dragostea în numele unui jurământ din adolescenţă pe care trebuia să-l împlinească înainte de a fi fericit. Intregul cadru al cărţii se mişcă pe pânze fantastice, când în mlezul realităţii, când dincolo de marginile ei, ca într'un vis bisar pe care-l vei păstra în suflet ca o rană fără urme. O fată cu zâmbetul ca un sărut şi păr de aur moale, fluturâ, peste zile şi totul se cufundă ca într'o înserare de toamnă tristă, sfâşietor de tristă. Romanul lui Alain Fournier e, mai presus decât o carte, un fragment din idealurile dureroase ale tuturor adolescenţelor.

V. H.

CALENDARUL „SFARMA PIATRA" e un document al vremurilor noi 1938

APRECIERI

D. AL. LASCAROV-MOLDOVANU, prozatorul adânc înfipt în realitatea creştină a actualităţii româneşti, ne-a dăruit o carte nouă: „Taina", care a apărut în ediţiuni, atât de întâlegătoare faţă de presa bine scrisă, „Cugetarea". Romanul acesta din viaţa familiei, face patre din linia „Maminei" şi coprinde pe lângă ginduşile scenelor de familie în cari excelează condeiul d-lui Lascarov-Moldovanu, pasaje de interes dramatism interior. De altfel însăşi tema cărţii se concentrează asupra zbuciumărilor eroului pe linia de moralitate dupe care e gata să aşeze uneori însăşi pe care se stabileşte definitiv. E o lectură de înaltă şi senină recuiegere.

❖

D. OVID DENSUŞIANU-Fiul, romancierul care îşi impas anul trecut atenţiei publicului cetitor şi criticei, a făcut să apară de curând în ediţiuna „Cugetarea" romanul „Furtuna". Cartea aceasta întregeşte armonios ciclul cărula şi aparţine şi ne face să aşteptăm cu încredere realizările ce vor urma.

❖

D. PETRE PAULESCU şi-a tipărit în editura „Intelect", volumul său de versuri „CUIB SI SBOR". Versul d-lui Paulescu, departe de a fi ceva nou, înregistrează uneori frumuseţi de stil şi cântec:

„M'am logodit cu sboruri şi le-am
(ucis pe strune".

Remarcăm indeosebi poesia „Toamna mea". Domnul Petre Paulescu are talent. Dar astă, inainte de toate, inseamnă conştiinţă de tine şi artă. Păcat că editura „Intelect" lasă de dorit prin felul de-a prezenta publicului nostru volumele de poesie.

❖

In editura „CUGETAREA", d. Ilie I. Mirea a scris „Legendele păsărilor, animalelor, arborilor etc." Lucrarea d-sale este destul de interesantă după cum prefaţa vădeşte pe domnul Mirea, ca pe un foarte bun cunoscător şi interpret al basmelor. Basmul în lumea lui aşa cum e, face parte dintr'o realitate pe care o trăim clipă cu clipă. Dela aceste colecţii de basme, până la simbolismul lor ştiinţific, un pas.

❖

„SANZANA" se afirmă din ce în ce drept unul din cele mai bune săptămânale naţionaliste. Prieprezul şi dragostea de Iramos a d-lui C. Gane fac din paginile ei bogate adevărate regaturi de literatură şi critică bună. Cronica literară pe care o semnează regulat d. N. I. Lazăr, e întotdeauna bine informată, păstrându-şi mereu o finută demnă şi elegantă.

❖

„COMUNISM, IUDAISM, FRANC-MASONERIE" este o carte pe care a scris-o d. Gh. N. Dim triu. Semnificative sunt paginile despre Kabala şi dogmele ei. Despre leaderenţa spiritului iudaic la spiritul autohton al poporului cu care am venit în contact, se poate vedea din citatele pe care d. Dimitriu le scoate în văzul tuturor, din acele ce au avut mai mult „par" şi mai „amuzant", din aceş evanghelie ce se chemă Talmud. Credem, că dacă s'ar traduce aceste cărţi a'e evreilor în românească, am învăţa ceeace se cheamă iubirea aproapelui, ca în urmă acesta să te strangulese. Iată deci cartea d-lui Dimitriu e mai mult decât interesantă.

❖

„CUGET CLAR" revista de atitudine românească, condusă de d. Iorga, continuă a înfiera exhibiţiile hipermoderniste ale „talentelor" plătuite cari trăesc sub bătrânească ocrotire a lui Eugeniu Lovinescu.

❖

A apărut volumul „Din alte grele" datorit d-nei Alexandrina Fălcoianu şi cuprinzând amintiri din timpul războiului asupra unei scriitoări care merită toate elogiile.

Răsboiu contra tineretului austriac

— Dela corespondentul nostru din Viena —

Pe cât de mult își dă osteneala guvernul austriac să înșele lumea cu liniștea internă și cu pacea încercească din țara sa, pe atât de puțin pot fi crezute aceste afirmații, când citești informațiile zilnice ale presei despre continuele arestări de nemulțumiți politici sau despre cei pedepsiți de instanțele judecătorești.

Poți avea diferite păreri politice asupra valorii sau lipsei de valoare a guvernului austriac sau poți fi adversarul său. Poți să treci cu vederea sentințele draconice, mortiți acestei lupte, și poți să rămâi nemiscat în fața durerilor adânci ale țării. Nimeni nu poate nega însă prigonirile pornite împotriva copiilor și tinerilor cari au devenit de nesuportat în „creștina" și „dutcasa" Austrie și care sunt o rușine pentru cultura europeană. În deosebi organizațiile tineretului național-socialist o duc greu sub prigonirea brutală pe care o desfășoară acest guvern dușman al tineretului. În timp ce organizațiile marxiste au rămas nestânjenite și, în parte, se bucură de sprijinul legal sub camuflarea organizațiilor muncitorești creștin-sociale, împotriva „Uniunii tinerelor germane" și a tineretului hitlerist se duce o cruciadă în toată regula.

PRIGOANA

Jandarmii și polițiștii deghizați în cerșetori, în muncitori, în călători, în neguștori, străbat țara și caută să intre în legătură cu tineretul școlar spre a pune mâna pe conducătorii tineretului și pe asociațiile naționale. Comisarul jandarmeriei din Austria superioară, Johann Eder și complicele său, jandarmul Madelsberger a reușit să bage în închisoare în localitățile Linz, Wels, Steyr, Gmunden, Ried, Chirchdorf, Micheldorf, etc., sute de băieți și fete de școală. Prețul'ndeni copiii și tinerii au fost eliminați din școli, iar în Wels, chiar copii sub 14 ani. Toate aceste măsuri au fost trecute sub tăcere de presă, adică au trebuit să fie trecute sub tăcere. La Gmunden, pe temeiul unei scrisori anonime, fără nici-o dovadă, un ucenic de cofetărie, în vârstă de 16 ani, Gerhardt B. a fost osândit la trei luni în lagărul din Wöllersdorf. Celistul crestin Eder încearcă prin toate mijloacele să prigonească mișcarea ce devine din ce în ce mai puternică. El nu se dă înapoi nici dela asasinat. Astfel, o tras de curând într'un tânăr pe care îl bănuia drept conducător de secție al tineretului hitlerist din Gmunden, din fericire fără a-l atinge.

Arestările se fac cu sutele. De cele mai multe ori, pe baza unor bănueli neîntemeiate, tinerii sunt luați pe sus și tratați în modul cel mai grosolan. Arestații sunt puși la un loc cu femeile pierdute și cu „protectorii" acestora, cu șvărăbătorii și cu ucigașii și sunt tratați, de regulă, mai rău decât spărgătorii. La Salzburg, închisoarea se află într'o străveche clădire aparținând evișcoviei și care merge pe alături în adâncime până la râul Salzach. Fără lumină și fără aer în adevărate gropi umede, copiii de 14, 15, 16 ani stau aci, îndurând, în acelaș timp, și foamea.

Acum câteva săptămâni a murit la Winere Neustadt liceanul național-socialist Reinhard care fusese arestat și care n'a fost eliberat de cât cu două ore înainte de moarte, atunci când era în nesimțire și fără ca să se fi permis mamei sale să-l vadă. Lovit zilnic, târît la instrucție, cu o febră de 39 grade, Reinhard este un simbol al „dorinței de pace" ce însuflețește guvernul austriac, un guvern care lovește și oprimă tinerii și tinerele. Inspectorul de poliție Schmidt, din Ottoktinger este renumit în special pentru tratamentul rău pe care-l aplică tineretului de 15, 16 ani. La Rodaum, un ucenic de dulgher, de 15 ani, a fost de curând bătut până a rămas pe jumătate în nesimțire. El a fost condamnat apoi, fără dovezi, la închisoare pentru activitate politică nepermisă. Jandarmeria din Jennersdorf, din Austria superioară, nu se lasă nici ea mai prejos.

Polițiști înarmați complet nu se rușinează să tragă asupra unor copii neînarmați și cari fug. Astfel, la 12 Noembrie, agentul Rasser a tras în mijlocul Vienei asupra unui tânăr de 16 ani, Fritz S. până când bietul tânăr s'a aruncat la pământ și a putut scăpa astfel de moarte. Agentul Klophofer a tras din pură plăcere de a omori, în plină stradă, la Semering, asupra unui tânăr de 18 ani în care bănuia un conducător al tineretului hitlerist. La Hochbruckenberg, doi jandarmi au tras asupra unui grup de tineri hitleristi cari nu voiau să se lase prinși.

AȘA SE NAȘTE URA

Intreaga țară este fără apărare. Dar cea mai lipsită de apărare este tinerimea care se opune acestor fărădelegi. Se naște astfel ura, care dă roade rele, ura care trece și peste moarte.

La Mürzste, în Stiria, a izbucnit o epidemie de difterie. Patru copii au murit unul după altul. Ultimul copil era protestant. Preotul catolic al localității n'a vrut să se îngrijească de cadavrul micuțului, deoarece un protestant trebuie să meargă în iad. Preotimea catolică, cu foarte puține excepții, ia parte la vânătoarea pornită împotriva tineretului național, ca șoioane și, acolo unde poate, făcând oficiul de călău. De regulă, preoții folosesc spovedania numai spre a întreba pe copii numele conducătorilor tineretului, nume pe care le predau jandarmeriei, cu toată taina spovedaniei.

Preotul Fuchslueger a lovit de curând la Reisenberg din Greston, un copil de 10 ani, în așa mod, încât medicul a constatat cincisprezece răni sângeroase. Cauza: prea puțină atenție la rugăciune.

Tineretul este fără apărare, e lovit, arestat, eliminat din școli. Dar cu toate acestea, statul cu poliția și jandarmeria lui, cu tunurile și mitralierele, nu-l va dobori. Spioni și jandarmii au vusti, sâbii și bice. Dar tineretul austriac are un singur lucru: credința.

Nimic nu dă o imagine mai vie a sufletului acestui tineret, decât întâmplarea petrecută acum două săptămâni în Austria superioară, când trei jandarmi au bătut cu biciul și au lovit un ucenic de fierar, în vârstă de 15 ani, pentru ca el să trădeze numele șefului său. După ce copilul rămăsese aproape în nesimțire, a făcut o mișcare din buze.

„Lasă vorba!" — a strigat un jandarm, „cine este șeful tău?" Copilul de muncitor a început să râdă, cu toate rănile și sgârieturile din care-i curgeau sânge și a răspuns: „Adolf Hitler!"

Guvernul austriac stă fără putere în fața acestor lucruri. Organizațiile de stat pe care le-a înființat pentru tineret s'au dovedit a fi ca o lovitură în apă. Secretarul federal Reinitz, dela „Tineretul austriac" a spus de curând următoarele: suntem fără mijloace în fața mișcării ilegale. Uriașa desvoltare a tineretului hitlerist trebuie să recunoaștem că se datorește numai „tineretului catolic", care este subminat cu desăvârșire de tineretul hitlerist. Conducătorul „tineretului catolic", prof. Hesse, a declarat și el consternat: „Tineretul austriac este îmbibat de ideile tineretului hitlerist, care poate fi întâlnit pretutindeni. Putem lua din școli numai pe cei între 10—14 ani, deoarece restul sunt neutilizabili pentru noi". Iată, din gura unui șef al tineretului de stat, care este situația reală a tineretului austriac.

Guvernul o știe și este neliniștit, cu toate puștile și tunurile sale.

Tineretul din Austria este liniștit. Cu toate tunurile și puștile. Pentru că el știe că ziua sa trebue să vină.

Wien, Ianuarie 1938

X. Y.

TRIUMFUL GREVEI

Lanțul interminabil de greve care se strânge din ce în ce mai nemilos pe grumajii Franței, odată cu cea din urmă, cu ocazia sărbătorilor, pădrea a lua sfârșit: „Trăiască Chautemps, care-a știut s'o sdrobească!" — strigau oficialii. Și naivii au crezut. Când în realitate s'ar fi putut spune că greva l-a strivit pe premier, după cum atât de bine observă d. André Tardieu.

Nimeni nu ar fi avut dreptul să fie surprins, cum a fost guvernul, de greva serviciilor publice, câci de câteva săptămâni to'tul o prevestea.

In marile magazine, în antrepozite, în transporturi, în alimentație, în uzine, se ocupau localurile și se întrerupea lucrul. Când gările mobile interveneau (destul de rar, desaltel), erau urgent trimise la plimbare.

In aceste condițiuni, cu miniștri indiferenți, dacă nu chiar complici, au intrat serviciile publice din regiunea pariziană în sărbători. Aceasta însemnează că învălmășeala cuprinsese temeinic metro-urile, autobuzele, gazul, apa, electricitatea și chiar serviciile de pompe funebre, pe care pichetele de grevă nu le-au recunoscut de „urgente".

Afirmația d-lui Chautemps, că nu va sta de vorbă cu nimeni înainte ca lucrul să fie reluat, s'a diluat în infinita milă a triou-ul umanitarist: Dormoy-Faure-Monnet, care binevoiește să promită grevi'lor, în numele omului de bronz, tot ceeace acesta le refuzase.

Lucrătorilor nu li se poate imputa nimic: ceeace s'a întâmplat, nu-i din vina lor.

Desparte, 80% dintre ei erau contra grevei, impusă de o minoritate arțăgoasă și inconștientă. De altă parte, greva se justifica prin numeroasele aberații guvernamentale și administrative. De exemplu s'a uitat că în virtutea unei tradiții imemoriale, personalul orașului Paris și acela al departamentului Sena a fost totdeauna mai bine plătit decât cel al statului.

Ori prin improvizații cu nimic justificate, opere ale lui Dormoy, cele două categorii au fost aduse la acelaș numitor. Desigur, Capitala a protestat. Mai mult încă, în timp ce ministerul ceda, prefectul Senei continua să pronunțe discursuri de rezistență.

Astfel se poate spune că această grevă a demonstrat incompetența puterilor publice înainte de-a le manifesta slăbiciunea.

Pentru a fi drepți, trebuie să adăugăm că ministerul Chautemps nu este singurul vinovat în această privință. Răul datează încă din secolul trecut, când, grație trândăviei guvernelor epocii, s'au constituit primele sindicate funcționărești. Sindicatul odată format, era fatal s'ajungă la grevă. Așa, găsim greve parțiale în 1909, 1910, 1920, 1928 și 1930; greve generale de-o oră în 1933 și 1934.

La aceste atentate ale slujitorilor puterii publice, s'au pronunțat nenumărate și severe discursuri de către: Spuller, Jules Laroche, Rouvier, Barthou, Briand, Millerand, Steeg, Clemenceau, etc. Dar foarte rar s'a găsit un șef de guvern care să treacă și la acte: poate numai în 1930 s'au revocat funcționari pentru vina de-a fi făcut grevă.

Această toleranță a favorizat o înspăimântătoare confuzie a ideilor relative la funcția publică. S'a obicinuit a se asimila funcționarii de stat, asigurați cu salariile și gratificațiile lor, — cu muncitorii din industria privată, cari nu se bucură de niciuna din aceste securități.

Și urmarea n'a întârziat: sindicatul și greva.

In 1924, d-nii Herriot și Chautemps au recunoscut oficial sindicatele de funcționari, care sunt ilegale. In 1933, d-nii Daladier, Chautemps și de Monzie; în 1934, d. Doumergue — au suportat cu pasivitate grevele concertate ale funcționarilor statului. In 1936, d. Blum a substituit administrațiilor sindicatele.

O astfel de îmbucătățire a puterii publice trebuia să ducă neapărat la această feudalitate. In timpurile actuale, generalissimul se numește Léon Jouhaux.

C. Posteinicu

CALENDARUL „SFARMA PIATRA" este frumos ca un poem 1938

Note, polemici, înfierări

Reconcilierea naționaliștilor

D. Corneliu Zelea Codreanu a făcut declarații presei, lămurind atitudinea mișcării legionare față de guvernul prezidat de d. Octavian Goga.

Declarațiile d-lui Codreanu au fost echilibrate și au făcut o bună impresie în opinia publică românească. Ele s'au făcut remarcate mai ales printr'un desăvârșit tact politic și prin larga înțelegere a situației de pe frontul naționalist.

Ca și noi, și ca orice bun român, șeful legionarilor a declarat că înțelege să facă credit noului guvern atâta timp cât el va lua măsuri antisemite și se menține pe linia vechilor deziderate naționaliste.

In legătură cu alegerile care vor avea loc în Martie, d. Codreanu a anunțat că partidul său porneste bătălia pentru dublarea voturilor. Despre guvern, crede că nu va lua 30 la sută.

Nu știm întrucât se vor realiza profețiile d-lui Corneliu Codreanu. Este posibil ca el să fi văzut just. Dar este posibil ca el să se și înșele. Optimismul său, știm, porneste dela rezultatele ultimelor alegeri care au adus țării marea surpriză a sucesului legionar. Aproape o jumătate de milion de oameni și-au dat votul partidului „Totul pentru Țară". Chiar în județele unde legionarismul a fost inexistent ca organizație, la secții de votare unde n'a călcat până în ziua votării picior de legionar, chiar și acolo a avut succes d. Codreanu.

Ce înseamnă asta?

Asta înseamnă că a fost curent pentru legionari. Lumea, desamăgită de partidele vechi și de oamenii lor, și-a întors speranțele către tineretul codrenist, care aduce o notă nouă de curăție în viața politică românească și prestigiul faptei jertfelnice. Adeziunea celor patru sute și ceva de mii de votanți la partidul „Totul pentru Țară", este, deci, nu o investire de încredere într'un program care nu se cunoaște, ci o atitudine protestatară față de partidele învechite în rele. Lumea a votat împotriva cui a mințit-o atâta amar de vreme și pe cine credea ea că va rezolvi problemele stringente ale românismului, pe cine i-a prezentat mai multe garanții de realizări urgente și durabile. A votat cu disperarea.

Dar dacă aceste realizări vor veni din partea guvernului Cuza-Goga? Dacă problema jidovească, de pildă, va fi rezolvită — cum a și început — de regimul cuzist?

Datele acestea noui nu schimbă ele ecuația electorală?

Guvernul a suprimat presa ovreiască. Gestul acesta de curaj a produs o puternică impresie în țară. Guvernul a ieftenit trenul, dă afară pe capete plosnitele semite din administrația statului și e preocupat de ieftenirea bumbacului, sării și petrolului lampant. A suprimat fonelerra. A pus ochii pe brevetele cârciumarilor jidani și va porni, se zice, curând la revizuirea înecătăfenirilor cu începere dela 1918. Astea nu conteză?

Noi știm că îi va veni foarte greu regimului actual să meargă în toate aceste direcții până la capătul iuriilor, — dar atât cât va face, să fie sigur d. Codreanu, va avea mare răsunet în țară.

Dar nu aceste socoteli electorale trebuie să ne preocupe pe noi acum. D. Corneliu Codreanu recunoaște în declarațiile sale că guvernul dat de partidul național-creștin e antisemit, că multe, puține, măsurile luate de el sunt bune și încheie arătându-se dispus să dea vot de încredere cabinetului actual.

Dacă este așa, dacă șeful mișcării legionare vede cu ochi buni faptele d-lor Cuza și Goga, dacă e dispus să le dea chiar o mână de ajutor în parlament, după cum susține, atunci, se întreabă țara, decce nu se împacă d. Codreanu cu ei?

Momentul, — credem noi, — este extrem de favorabil.

Reconcilierea ar fi o primă etapă către unificarea pe care o doresțe toată lumea românească și ea depinde exclusiv de d. Corneliu Zelea Codreanu.

Dacă acesta ar face un singur gest, suntem siguri că ar găsi cea mai bună primire din partea naționaliștilor.

Iată, se apropie alegerile.

Reconcilierea ar putea începe printr'un pact de neagresiune între cele două tabere care s'au înșirat călinește în lupta electorală de eri.

Statornicia d-lui Vaida

Ziarul d-lui Costică Anghelescu, un fel de „Vocea Patriotului Național", desminte categoric și indignat știrile după care d. Vaida ar avea intenția să revină în partidul național-țărănesc.

„Cine cunoaște statornicia în idei (oh!) și spiritul de hotărâre (ah!) al (?) d-lui Vaida nici n'are nevoie de această desmințire", scrie Vocea Patriotului lui Caragiale.

D. Costică, mai înainte de a se lupta cu gramatica acestei desmințiri, trebuia să se pună de acord cu conceptiile șefului său despre statornicie. Că, uite, este frumos, cum spune dânsul, că d. Vaida e tare în hotărârile sale politice, dar d. Vaida îl desminte pe loc cu trecutul său cel mai apropiat.

Dacă d. Angelescu a uitat atât de repede acest trecut și principiile șefului său politic, suntem gata să i le amintim noi care suntem la curent cu toate cugetările d-lui dr. Vaida.

Astăzi îi amintim numai una din aceste cugetări:

„NUMAI BOUL ESTE CONSECVENT!"

Huliganul dela Topoloveni

In cuvântarea sa dela Pitești d. Ion Mihalache s'a arătat nemulțumit de măsurile antisemite de până acum ale guvernului, pe care el le-a găsit timide.

Este de părerea asta și d. Max Auschnit?

Ziarilă radiofonist

România va avea un nou post de radio-emisiune pe unde scurte.

Aparatele au fost aduse de Pamfil Șeicaru, din Germania. Asa că este explicabil; au rămas undele „scurte" fiindcă a avut el laba lungă.

Argetoiana în misiune masonică

Const. Argetoianu a plecat săptămâna trecută în străinătate. Desi se păstrează încă discreția în jurul acestei călătorii, suntem în măsură să precizăm că bătrâna bestie dela Brezaia bate drumurile Europei în misiune masonică.

El va reprezenta interesele lojei „naționale" de rit scoțian în consiliul masonic internațional dela Paris care va avea să judece și să lichideze vechile conflicte dintre lojile din România.

Argetoianu și-a luat totodată sarcina ca să capteze bunăvoința francmasonerici apusene, lămurind-o asupra stărilor din România.

La înapoierea sa în țară — susțin cercurile masonice — chestiul nostru va juca un rol de mâna întâia.

Festivitatea de a ministerul artelor

D. Toma Vlădescu, secretar general la arte, a primit zilele trecute o delegație de romi. Președintele asociației rome a ținut o însuflețită cuvântare asigurând pe înaltul demnitar de tot sprijinul artiștilor țigani în opera de revitalizare a artei și de nationalizare a talentelor.

Plagiatul părintelui Grigore Cristescu

D. Nițâ Mihaj a prins un teolog, un profesor universitar, plagiind.

Plagiatorul se chiamă Grigore Cristescu. Articolul pe care îl publicăm în pagina VIII-a a acestui număr este deadreptul senzațional. Părintele Grigore și-a sumes poalele sutanei la brâu și a intrat pe furiș în averea științifică a altora după bunul obicei al hoților de rând.

Cazul este de o gravitate excepțională. Nu ne îndoim că autoritățile universitare și cele bisericești se vor sesiza și vor deschide de îndată anchete, dacă mai e nevoe, pentru a stabili adevărul.

Părintele care a ciordit munca intelectuală a altora este însă și membru al unei grupări naționaliste al cărei prestigiu stă tocmai în corectitudinea și cinstea morală a luptătorilor săi.

Credem că șefii politici ai părintelui ispitit de naiba se vor sesiza și dânșii de cazul denunțat de noi și, cum îi știm prompți în sancționarea necinstei, nu vor întârzia să-l pedepsească după cuviință.

Drama austriacă

Atragem atenția cititorilor noștri asupra articolului din pagina zecea, asupra dramei austriace. Articolul o datorit unui distins scriitor și om politic vienez, care va colabora mai des în paginile revistei noastre.

Incep verificările

Ministerul de interne a hotărît verificarea cazierlei Municipiului București.

Adică să fi mai rămas ceva de verificat, pr'un creștin, în urma regimului liberal?...

Luleaua de bronz

D. Vaida tună și fulgeră contra guvernului fiindcă l-a răpit partizanii

...Fiindcă l-a răpit partizanii, — sau... fiindcă nu l-a răpit și pe el?!

Sobolanii

„Viitorul" a împotrivirea anchetelor administrative pentru verificarea gestiunei guvernării liberale, fondată prin verificările astea se lovește în „prestigiul autorității" — zice el.

...Prestigiul autorității — așa se cheamă în limbaj liberal cascavalul groși-cașcavalilor...

Pentru amicii noștri din presă

Administrațiile ziarelor și revistelor care au binevoit să anunțe apariția calendarului naționalist „Sfarmă Piatră", sunt rugate să ne trimită câte un exemplar din numărul în care a fost inserat anunțul.

In baza acestui justificativ, publicațiile respective vor primi almanahul nostru — gratuit — cu prima poștă.

CONCURS DE ANECDOTE ANTISEMITE

Sfarmă Piatră instituo un concurs de anecdote crecte pe seama evreilor. La acest concurs poate participa oricine. Anecdotele vor fi trimise redacției noastre care le va tria și va publica pe cele mai bune în mod succesiv în revistă.

Cele mai reușite bucăți vor fi premiate, autorii lor (sau cel care le vor fi culeș) primind:

Premiul I: O colecție legată a revistei „Sfarmă Piatră" și un abonament pe o jumătate de an.

Premiul II: O colecție legată a revistei „Sfarmă Piatră" și un abonament pe trei luni.

Premiul III: O colecție legată a revistei „Sfarmă Piatră".

LEI 6. — Anul IV, No. 111
Joi 20 Ianuarie 1938
Director: AL. GREGORIAN
Redacția și Administrația
Str. Domniță Anastasia, 18. — Sectorul 1
Telefon: 3-76.65

Sfarmă-piatră

Stânga:
IISUS IN U. R. S. S.
Pohod na Sibir!
(Kladaradatsch)

Dreapta:
In U. R. S. S.

Marele protector al Chinei.
(Der Stürmer)

In căutarea unui refugiu pe alte planete.

Sigur, că acum îi convine să emigreze chiar în Madagascar...

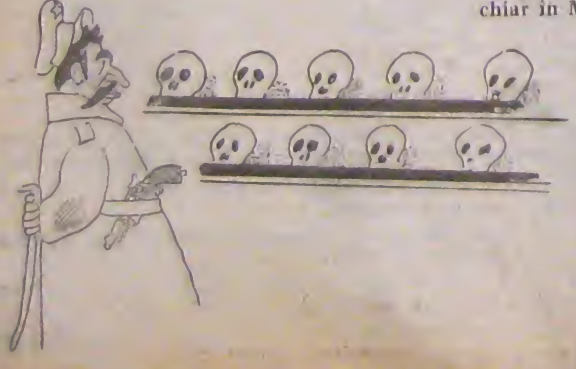

Stânga

Stalin își admiră opera de epurare.

(Il travaso delle idee)

Dreapta:

In timp ce comunicatele roșii anunță succes pe toate fronturile...

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL", BUCUREȘTI, STRADA BREZOI ANU, 23—25